

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa, tel.: 022 48 68 180, 48 68 190, faks: 0 22 48 68 100, e-mail: info@zbp.pl, www.zbp.pl
NIP: 526 000 09 91, PKO Bank Polski SA XV Oddział Centrum 02 1020 1156 0000 7202 0008 6215

Warszawa, dnia 26 marca 2012 r.

**Szanowny Pan
Kazimierz Mariusz Kleina
Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do posiedzenia Komisji Budżetu i Finansów Publicznych z dnia 14 marca 2012 r w przedmiocie pierwszego czytania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy Prawo bankowe, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (druk senacki nr 43), uprzejmie przekazuję dodatkowe uwagi Związku Banków Polskich.

Związek Banków Polskich podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko i proponowaną zmianę ocenia **negatywnie**, mając na uwadze, że zmierzają w kierunku znacznie szerszym niż wskazany przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 15 marca 2011r. (sygn. akt. P 7/09) i odpowiednio w wyroku z dnia 11 lipca 2011 r. (sygn. akt P 1/10).

1) Należy rozważyć skutki wyeliminowania z porządku prawnego postanowień nadających dokumentom bankowym moc prawną dokumentu urzędowego. Ustawodawca kreując przepisy szczególne z góry przyjmował, że dokumenty bankowe wskazane w art. 95 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banków zabezpieczeń, dlatego nie było konieczne odwoływanie się do ich mocy urzędowej w innych przepisach. W chwili obecnej nikt nie jest w stanie przewidzieć, czy wyeliminowanie z porządku prawnego postanowień nadających dokumentom bankowym moc prawną dokumentu urzędowego nie spowoduje dalszych zmian w innych przepisach szczególnych. Należy bowiem pamiętać, że **przepisy innych ustaw szczególnych nakazujących składanie różnych dokumentów bankowych (np. zastaw rejestrowy, prawo zamówień publicznych) przyjmowane były w założeniu istnienia art. 95 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe i mocy urzędowej dokumentów bankowych**. Trudno też przewidzieć jaka wytworzy się praktyka w zakresie wykorzystania tych dokumentów. Tytułem przykładu można wskazać chociażby na przypadku oddalania przez sądy z obszaru apelacji katowickiej wniosków o wpis hipoteki do

księgi wieczystej po publikacji orzeczenia Trybunału, chociaż jest oczywiste, że orzeczenie TK nie odnosiło się do postępowania wieczystoksięgowego ale do sporu cywilnoprawnego.

2) Nadanie dokumentom bankowym mocy prawnej dokumentów urzędowych ma istotne konsekwencje praktyczne z pozycji klientów banków, którzy w sporach sądowych (postępowaniach cywilnych, karnych i sądowno-administracyjnych), niekoniecznie z udziałem banków, przedkładają dowody w postaci dokumentów bankowych. Projektowana zmiana pozbawia klientów banków tzw. „dowodu zupełnego”, w posiadanie którego wchodzi bez najmniejszego obciążenia finansowego. Domniemanie zgodności z prawdą dokumentu urzędowego powoduje, że jest to najbardziej wiarygodny środek dowodowy w postępowaniu sądowym, najczęściej mający dla sądu rozstrzygające znaczenie. Nie ma żadnych przeszkód, aby również klient banku w sporze z bankiem lub innymi konsumentami lub podmiotami innymi niż banki mógł sięgnąć po dowód w postaci dokumentu bankowego, korzystając tym samym ze szczególnego waloru takiego dowodu i wynikających z tego domniemań prawnych.

3) Analizując dyskusję nad proponowanymi zmianami oraz rozważając osiągnięcie kompromisu w tym zakresie, Związek Banków Polskich jest skłonny zaakceptować pozbawienie dokumentów bankowych statusu dokumentów urzędowych nie tylko w odniesieniu do konsumentów, lecz także innych podmiotów, w tym przedsiębiorców. Co prawda, tendencją ogólnoeuropejską i szczególnie widocznym zamierzeniem Komisji Europejskiej w ostatnich latach jest wzmożona ochrona konsumenta i wyraźne dążenie do polepszenia jego pozycji w odniesieniu do przedsiębiorców, to jednak w ocenie Związku Banków Polskich zasadne staje się rozważenie polepszenia pozycji procesowej także podmiotów profesjonalnych w sporze z bankiem.

4) w ocenie Związku Banków Polskich najbardziej adekwatnym działaniem, w związku z Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, jest dostosowanie brzmienia przepisu art. 95 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe do treści orzeczenia Trybunału uwzględniając objęcie ochroną także przedsiębiorców i wskazanie wprost, że bank w ogóle nie może powoływać się na moc urzędową dokumentów bankowych w sporach ze swoimi klientami i w innych postępowaniach, gdzie bank występuje jako strona we własnym interesie. Zgodnie z powyższym, treść propozycji legislacyjnej mogłaby brzmieć następująco

art. 95. 1a.

1a. Bank nie może powoływać się na moc prawną dokumentów urzędowych, o której mowa w ust.1, w postępowaniach sądowych i administracyjnych prowadzonych wobec swoich klientów i w innych postępowaniach, w których bank występuje jako strona.

Przekazując powyższe uwagi chciałbym prosić Pana Przewodniczącego o przychylne ich rozpatrzenie i uwzględnienie w toku prac legislacyjnych, mając na uwadze nadrzędny postulat aktywnego działania na rzecz tworzenia dobrego prawa.

Z wyrazami szacunku

WICERREZES
Związku Banków Polskich

Jerzy Bańka